

ДОСЛІДЖЕННЯ ХАРАКТЕРНИХ РИС ТА СПОСОБІВ ОЦІНЮВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ОПЦІОНІВ З УМОВНОЮ ПРЕМІЄЮ

У статті досліджуються особливості групи опціонів з сингулярною функцією виплати, а саме опціонів з умовною премією. Особлива увага приділяється функції виплати за такими опціонами та їх способу дії. Наведено формули оцінювання для деяких представників цього класу опціонів. Проаналізовано їхні недоліки та переваги щодо практичного застосування.

Ключові слова: *деривативи, опціони, функція виплати, опціонна премія, термін дії опціону, базовий актив*

В статье исследуются особенности группы опционов с сингулярной функцией выплаты, а именно опционов с условным премией. Особое внимание уделяется функции выплаты по таким опционам и их образу действия. Приведены формулы оценки для некоторых представителей этого класса опционов. Проанализированы их недостатки и преимущества по практическому применению.

Ключевые слова: *деривативы, опционы, функция выплаты, опционная премия, срок действия опциона, базовый актив*

In article the feature of singular payoffs options group, namely contingent premium options are investigated. The especial attention is given to function of payment for such options and to a way of action. Formulas of estimation for some representatives of this class of options are induced. Lacks and advantages in practical application of these options are analyzed.

Key words: *derivatives, options, payoff function, option premium, option life time, underlying asset*

Постановка проблеми. Опціони з умовною премією це нестандартні опціони, які належать до групи опціонів із сингулярною функцією виплати (singular payoffs options), що характеризуються наперед відомою сумою доходу або нульовим доходом. Спільною рисою усіх опціонів з цієї групи є відсутність неперервності (або раптові стрибки) у функції виплати. Це означає, що їхня функція виплати є сингулярною, і відповідно досить простою, що стало причиною популярності цих деривативів на позабіржовому ринку. Опціони з умовною премією можна оцінювати за допомогою модифікованої моделі Блека–Шоулса [1]. Однак стрибки у функції виплати створюють певні труднощі у хеджуванні позицій емітента цих деривативів, оскільки зміни ціни опціону можуть бути доволі стрімкими та значними. А тому особливе значення має правильний вибір моделі оцінювання таких деривативів.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблематику деяких видів з цієї групи опціонів досліджували Дж. Гулл [2], Р. Колб [3], І. Нелькен [4], М. Онг [5], А. Печтл [6], П. Занг [7] та інші. Натомість опціони з умовною премією вперше у 1994 році почали досліджувати Г. Гастінеу [8] та Г. Кат [9]. Причому Г. Кат, розглядаючи їх у середовищі припущень моделі Блека–Шоулса, описав опціони з умовною премією у двох варіантах: незалежні від траєкторії та залежні від траєкторії, а також визначив їхню функцію виплати як суму виплат відповідного стандартного опціону та декількох опціонів типу „supershares” [10].

Виклад основного матеріалу. Опціони з умовною премією (contingent premium options) відрізняються від стандартних опціонів тим, що їх покупець сплачує премію лише у день розрахунку за таким опціоном, за умови, що опціон погашається „при грошах” або „у грошах”. Якщо ж опціон погашається „без грошей”, то інвестор не сплачує емітентів опціонної премії. У зв’язку з цим, опціони з умовною премією є дорожчими від аналогічних стандартних опціонів, причому їх премія може бути навіть удвічі вищою.

Отже, початкові витрати, пов’язані із придбанням інвестором опціону з умовною премією, є нульовими. Тобто існує висока ймовірність того, що такий опціон у момент погашення буде „без грошей”. Як впливає з назви цих деривативів, їхня кінцева виплата залежить від певних умов. По-перше, встановлена у момент укладання опціонного контракту премія повинна бути сплачена у момент реалізації опціону. По-друге, опціон повинен бути реалізований у момент закінчення терміну його дії (європейський) або протягом його дії (американський), на вимогу утримувача, якщо на цей момент опціон не буде „без грошей”.

Для порівняння, за стандартним опціоном премія сплачується у момент укладання опціонної угоди і не залежить від того, чи опціон буде реалізований. Для інвестора очевидною перевагою опціонів з умовною премією, які можуть бути увесь час або у момент погашення у позиції „без грошей”, є відсутність початкової оплати під час

їхнього придбання. Саме цим пояснюється вища ціна цих деривативів порівняно з їхніми стандартними аналогами за тих самих параметрів щодо типу базового активу, ціни виконання та терміну дії опціону.

Функція доходу (виплати) за опціоном з умовною премією не є неперервною для курсу базового активу, що дорівнює курсу реалізації. Якщо опціон є „без грошей”, то функція виплати за таким опціоном та його опціонна премія дорівнюють нулеві. Якщо ж у день реалізації опціон матиме внутрішню вартість (буде „в грошах”), то його утримувач отримає виплату, яка дорівнюватиме різниці між ринковим курсом базового активу та курсом виконання опціону мінус величина опціонної премії. Натомість, коли опціон погашається „при грошах”, його власник зобов’язаний виплатити емітенту опціону премію, причому сам він не одержить жодної виплати. Треба зазначити, що такі ситуації, коли ціна виконання опціону точно збігається з ринковою ціною базового активу, трапляються надзвичайно рідко.

Функція кінцевої виплати європейського опціону з умовною премією з правом купівлі базового активу (call option) записується у наступному вигляді:

$$payoff_{call} = \max[S_T - K, 0] + \sum_{i=1}^n X_i \mathbf{P}\{a_i \leq S < a_{i+1}\}$$

де S_T – ціна спот (значення) базового активу у момент погашення опціону; T – термін дії опціону, на який його виставлено; K – ціна виконання опціону; X_i – готівкова виплата, якщо ціна базового активу у момент виконання перевищує i -й сегмент; $a_1, a_2, \dots, a_n$ та a_{n+1} – границі сегментів, впорядковані так, що $a_i < a_{i+1}$, причому точка a_{i+1} не включається в i -ий сегмент $[a_{i-1}, a_i]$.

Натомість для європейського опціону з умовною премією з правом продажу базового активу (put option) функція виплати приймає такий вигляд:

$$payoff_{put} = \max[K - S_T, 0] + \sum_{i=1}^n X_i \mathbf{P}\{a_i \leq S < a_{i+1}\}$$

Для обчислення цін європейських опціонів з умовною премією можна застосувати наступні формули, отримані шляхом модифікації формул наведених в [7] та [9, с. 48]:

– для опціонів з правом купівлі

$$CPO_{call} = Se^{-gt} N(d_{1bs}) - Ke^{-rt} N(d_{2bs}) + e^{-rt} \sum_{i=1}^n X_i \{N[d(a_i)] - N[d(a_{i+1})]\},$$

– для опціонів з правом продажу

$$CPO_{put} = Ke^{-rt} N(-d_{2bs}) - Se^{-gt} N(-d_{1bs}) + e^{-rt} \sum_{i=1}^n X_i \{N[d(a_i)] - N[d(a_{i+1})]\},$$

причому

$$d(a_i) = \frac{\ln(S/a_i) + (r - g - s^2/2)t}{s\sqrt{t}}, \quad i = 1, 2, \dots, n+1,$$

$$d_{1bs} = \frac{\ln \frac{S}{K} + \left(r - g + \frac{s^2}{2}\right)t}{s\sqrt{t}}, \quad d_{2bs} = \frac{\ln \frac{S}{K} + \left(r - g - \frac{s^2}{2}\right)t}{s\sqrt{t}} = d_{1bs} - s\sqrt{t},$$

де S – ціна базового активу на ринку спот (на момент обчислення опціонної премії); g – ставка дохідності базового активу; r – відсоткова ставка без ризику (напр. LIBOR, EURIBOR); σ – змінність ціни (значення) базового активу (середньоквадратичне відхилення); τ – термін до погашення опціону ($0 < \tau \leq T$); $N(x)$ – функція стандартизованого нормального розподілу випадкової змінної x .

Окрім звичайних опціонів з умовною премією, на строковому ринку можна зустріти декілька їхніх видозмінених форм [7-9], а саме:

- Ø обернені опціони з умовною премією (reverse contingent premium options);
- Ø часткові опціони з умовною премією (partial contingent premium options);
- Ø часткові обернені опціони з умовною премією (partial reverse contingent premium options);
- Ø опціони з відкладеною премією (pay-later options);
- Ø обернені опціони з відкладеною премією (reverse pay-later options);
- Ø опціони з гарантією повернення грошей (money-back option).

Покупець оберненого опціону з умовною премією повинен сплатити премію у день розрахунку за опціоном, якщо у момент погашення опціон перебуватиме у позиції „без грошей”. Так само, як і за звичайними опціонами з умовною премією, на момент укладання опціонного контракту опціонна премія за

оберненим опціоном з умовною премією покупцем не сплачується. Якщо ж такий опціон буде в позиції „при грошах” або „в грошах”, то покупець не зобов’язаний вносити жодних оплат на користь емітента опціону. Нагадаємо, що у разі опціону з умовною премією інвестор був зобов’язаний до сплати опціонної премії, якщо опціон приніс йому дохід. Натомість, для оберненого опціону з умовною премією ситуація є цілком протилежною, тобто покупець сплачує опціонну премію за придбання опціону, який не приніс йому жодного доходу, тобто у момент погашення знаходиться в позиції „без грошей”.

Варто зазначити, що за своїми характеристиками обернений опціон з умовною премією є наближеним до стандартного опціону. Відмінність між ними полягає лише у тому, що покупець оберненого опціону з умовною премією звільнений від витрат, пов’язаних з придбанням опціону, якщо він погашається „при грошах” або „у грошах”. Якщо потенційна сума кінцевого платежу за обома опціонами є однаковою, ціна оберненого опціону з умовною премією повинна бути вищою від ціни стандартного опціону з такими самими параметрами. Якщо порівняти профіль фінансових результатів за обома деривативами з однаковими параметрами, то можна зауважити, що прибуток за оберненим опціоном з умовною премією є вищим від прибутку за стандартним опціоном, аналогічно і збитки за першим з опціонів будуть вищими від збитків за другим опціоном. Звідси випливає, що при однаковій очікуваній сумі виплати, обернений опціон з умовною премією характеризується вищим рівнем ризику. А тому цей дериватив приваблює інвесторів спекулятивного спрямування, оскільки він може принести вищі прибутки, ніж стандартний опціон, однак за вищого ризику еventуального зазнавання значних збитків. Функція виплати за оберненим опціоном з умовною премією записується у вигляді:

- для опціонів купівлі:

$$payoff_{call} = \begin{cases} S_T - K, & S_T \geq K, \\ -z, & S_T < K, \end{cases}$$

- для опціонів продажу:

$$payoff_{put} = \begin{cases} K - S_T, & S_T \leq K, \\ -z, & S_T > K. \end{cases}$$

де z – розмір опціонної премії.

Першим впровадив на ринок обернені опціони з умовною премією Royal Bank of Canada [7, с. 615]. Всі описані вище опціони становлять підгрупу повних опціонів (full options), а тому їх можна назвати *опціонами з повною умовною премією (full contingent premium options)* та *оберненими опціонами з повною умовною премією (full reverse contingent premium options)*. Покупець таких деривативів не сплачує жодної премії під час укладання опціонного контракту.

У той же час існує також підгрупа часткових опціонів (partial options), а саме *часткові опціони з умовною премією* та *обернені часткові опціони з умовною премією*. Покупець обох деривативів у момент їхнього придбання сплачує лише частину опціонної премії. Той факт, чи і коли має бути доплачена решта премії, залежить від виду опціону. У разі часткового опціону з умовною премією доплата здійснюється, якщо опціон погашається „при грошах” або „у грошах”. Натомість, якщо згаданий опціон погашається у позиції „без грошей”, емітент зобов’язаний повернути покупцеві сплачену частину опціонної премії.

Цілоком інакше виглядає ситуація для оберненого часткового опціону з умовною премією. Якщо він погашається „без грошей”, то покупець повинен доплатити решту опціонної премії емітентові, у протилежному ж випадку – емітент повертає отриману премію покупцеві опціону. Стосовно моменту сплати опціонної премії частковий опціон з умовною премією є посереднім інструментом між стандартним опціоном та опціоном з умовною премією.

Дослідимо детальніше три різновиди опціонів з умовною премією:

- *опціони з відкладеною премією (pay-later options);*
- *обернені опціони з відкладеною премією (reverse pay-later options);*
- *опціони з гарантією повернення грошей (money-back options).*

Функцію виплати **опціонів з відкладеною премією** європейського стилю виконання можемо записати у такому вигляді:

- для опціонів з правом купівлі:

$$payoff_{call} = \begin{cases} [S_T - K] - Q, & S_T > K, \\ 0, & S_T \leq K, \end{cases}$$

- для опціонів з правом продажу:

$$payoff_{put} = \begin{cases} [K - S_T] - Q, & S_T < K, \\ 0, & S_T \geq K, \end{cases}$$

де Q – наперед визначений розмір опціонної премії, яку покупець сплачує за умови, що опціон у момент погашення є „у грошах” або „при грошах”.

Натомість функцію виплати обернених опціонів з відкладеною премією європейського стилю виконання запишемо у такому вигляді:

- для опціонів з правом купівлі:

$$rpayoff_{call} = \begin{cases} [S_T - K], & S_T > K, \\ -Q', & S_T \leq K, \end{cases}$$

- для опціонів з правом продажу:

$$rpayoff_{put} = \begin{cases} [K - S_T], & S_T \leq K, \\ -Q', & S_T > K, \end{cases}$$

де Q' – наперед визначений розмір опціонної премії, яку покупець сплачує за умови, що опціон у момент погашення перебуватиме у позиції „без грошей”.

Оцінювання опціонів з відкладеною премією, в середовищі припущень моделі Блека-Шоулса можна здійснити за допомогою наступних формул [8, с. 43]:

- для опціонів з правом купівлі

$$PPL_{call} = Se^{-gt} N[d_{bs} + s\sqrt{t}] - (K + Q)e^{-rt} N(d), \quad (1)$$

- для опціонів з правом продажу

$$PPL_{put} = -Se^{-gt} N[-d_{bs} - s\sqrt{t}] - (Q - K)e^{-rt} N(-d_{bs}), \quad (2)$$

$$\text{де } d_{bs} = \frac{\ln(S/K) + (r - g - s^2/2)t}{s\sqrt{t}}.$$

Формули (1) – (2) можна легко записати також у такому вигляді:

$$PPL = C_{bs} - Qe^{-rt} N(wd), \quad (3)$$

$$C_{bs} = wSe^{-gt} N[wd_{1bs}] - wKe^{-rt} N[wd_{bs}],$$

причому

$$w = \begin{cases} 1 & \text{для } call \\ -1 & \text{для } put \end{cases}, \text{ де } d_{1bs} = d_{bs} + s\sqrt{t},$$

а C_{bs} – ціна стандартного європейського опціону.

Існують два різновиди опціонів з відкладеною премією: повні та часткові опціони з відкладеною премією. Утримувач часткового опціону сплачує y відсотків від ціни аналогічного стандартного опціону, причому $0 \leq y \leq 1$. Якщо $y = 0$, то частковий опціон премією перетворюється на повний, а якщо $y = 1$, то утримувач часткового опціону сплачує у момент погашення (за умови, що опціон буде „у грошах”) опціонну премію, що дорівнює ціні стандартного опціону. Тому можна розглядати повні опціони з відкладеною премією та стандартні опціони як спеціальні різновиди часткового опціону з відкладеною премією. З цього випливає, що утримувач часткового опціону з відкладеною премією сплатить опціонну премію у розмірі $yC_{bs}(S, K, w)$ у вигляді передоплати. Підставляючи $PPL = yC_{bs}$ у (3), отримаємо:

$$yC_{bs} = C_{bs} - Qe^{-rt} N(wd_{bs}),$$

звідки можна отримати майбутню величину премії

$$Q = \frac{(1-y)C_{bs}e^{rt}}{N(wd_{bs})},$$

яка сьогодні матиме вартість:

$$PV(Q) = (1-y)C_{bs} / N(wd_{bs}).$$

Отже, цей вираз можна розглядати як формулу для оцінювання часткових опціонів з відкладеною премією. Застосовуючи аналогічний підхід, можна одержати формулу для оцінювання обернених часткових опціонів з відкладеною премією:

$$RPPL = C_{bs} - Q'e^{-rt} N(-wd_{bs}) \quad (4)$$

Підставляючи $RPPL = yC_{bs}$ у (4), отримаємо:

$$yC_{bs} = C_{bs} - Q'e^{-rt} N(-wd_{bs}),$$

звідки можна визначити майбутній розмір премії:

$$Q' = (1 - y) C_{bs} e^{rt} / N(-wd_{bs}),$$

яка сьогодні матиме вартість:

$$PV(Q') = (1 - y) C_{bs} / N(-wd_{bs}).$$

Формула (4) дає можливість обчислити сьогоднішню ціну обернених часткових опціонів з відкладеною премією. Треба зазначити, що існує певна залежність між теперішніми значеннями цін часткових та обернених часткових опціонів з відкладеною премією:

$$PV(Q) N(wd) = PV(Q') N(-wd_{bs}).$$

Премія *опціону з гарантією повернення грошей* (money-back option) сплачується на тих самих засадах, що і для стандартних опціонів, тобто у момент придбання деривативу. Зазначимо, що така премія є вищою від премії стандартного опціону з аналогічними параметрами. Якщо опціон з гарантією повернення грошей у момент реалізації буде у позиції „без грошей”, то утримувачу опціону повертається сплачена премія. Опціон з гарантією повернення грошей та опціон з умовною премією відрізняються між собою лише моментом сплати премії, що є важливим у довших періодах часу, з огляду на те, що вартість сьогоднішніх грошей є завжди вищою від вартості майбутніх грошей. Ціну опціонів з гарантією повернення грошей можна визначити за формулою [9, с. 54]:

$$MB = C_{bs} / (1 - e^{-rt} N(wd_{bs})).$$

Аналіз функцій виплати опціонів з умовною премією, стандартних та бінарних опціонів показав, що довгу позицію в європейському опціоні з умовною премією можна створити синтетично, додаючи довгу позицію в стандартному опціоні та коротку позицію в бінарному опціоні, причому обидва опціони повинні характеризуватися тією самою ціною і датою виконання, що можна записати так:

опціон з умовною премією = стандартний опціон – бінарний опціон.

Опціони з умовною премією спочатку з'явилися на товарному ринку. Незабаром стали популярними опціони з умовною премією, виставлені на індекс японського фондового ринку Nikkei 225. Упродовж останніх років все частіше з'являються такі інструменти і на валютному ринку. Однак з відсутністю неперервності функції доходу за цим опціоном пов'язана деяка проблема, характерна також і для бінарних та бар'єрних опціонів. Йдеться про те, що існує реальний ризик маніпуляцій на ринку базового активу. Це можливо з огляду на те, що ціна базового активу, як правило, осцилює навколо курсу виконання, а позитивний фінансовий результат інвестора може в один момент змінитися діаметрально, тобто він не отримає нічого, або навіть зазнає збитків, які дорівнюють величині сплаченої опціонної премії. Отже, приймаючи рішення щодо купівлі таких деривативів, інвестор повинен реально оцінювати ступінь ліквідності ринку базових активів, який би унеможливив маніпуляції цінами на ньому з боку емітента.

Нетиповий перебіг функції кінцевого платежу не спонукає потенційних спекулятивних інвесторів до купівлі опціонів з умовною премією, оскільки лише зміна ціни базового активу в очікуваному напрямку ще не гарантує інвесторові прибутку за таким опціоном. Необхідно, щоб внутрішня вартість опціону була вищою від розміру опціонної премії. Очевидно, що така умова є обов'язковою також і для стандартних опціонів, однак їх премії є значно нижчими від премій, які сплачуються за опціонами з умовною премією, а тому інвестор швидше досягне точки беззбитковості у стандартному опціоні. Компенсація у вигляді відсутності премії у ситуації, коли опціон погашатиметься „без грошей”, не дуже приваблює спекулянтів, котрі сподіваються отримати високі прибутки. Додатний фінансовий результат від купівлі опціону з умовною премією можна одержати лише тоді, коли опціон у день погашення буде „глибоко у грошах”. Навіть інвестор, який прогнозує значну зміну ціни базового активу у бажаному напрямку, не буде зацікавлений опціоном з умовною премією. Сподіваючись на значне зростання курсу, можна використати інші опціони, а саме стандартний опціон купівлі „глибоко без грошей” або опціон купівлі з верхнім бар'єром входу.

Значно цікавішими є спекулятивні стратегії, побудовані на продажу опціонів з умовною премією. Хоча максимальний прибуток з такої трансакції не буде високим, однак ймовірність його одержання є значно вищою від ймовірності збитків. Вища, порівняно зі стандартними опціонами, опціонна премія значно розширює інтервал, в якому може коливатися ціна базового активу без негативних фінансових наслідків для емітента опціону. Ціною за такий привілей буде відсутність прибутку у ситуації, коли опціон погашатиметься „без грошей”.

Висновки. Отже опціон з умовною премією не можна визнати інструментом, який успішно використовується з метою хеджування. Якщо припустимо, що виплата за опціоном має повністю компенсувати втрати на позиції у базовому активі, то опціон з умовною премією цієї вимоги не виконує. Якщо внутрішня вартість опціону є невисокою, то інвестор зазнає збитків як на позиції базового активу, так і за опціоном. Також за значної несприятливої зміни ціни базового активу хеджування купівлею опціону з умовною премією не буде особливо ефективним. Це пояснюється тим, що у разі виплати відповідного платежу за стандартним опціоном витрати на стратегію хеджування (опціонна премія) будуть значно нижчими. Єдиною перевагою опціонів з умовною премією є відсутність початкового платежу під час їхнього

придбання. Однак опціон з умовною премією буде цікавим інструментом для потенційних арбітражерів, які можуть використати таку залежність: сума цін бінарного опціону і опціону з умовною премією повинна дорівнювати ціні стандартного опціону. Очевидно, що усі три опціони повинні мати такі самі параметри щодо ціни виконання, терміну до погашення, типу базового активу тощо. Якщо така умова виконується, то стає цілком можливим прибутковий арбітраж.

Література

1. Black F. *The Pricing of Options and Corporate Liabilities* / F. Black, M.J. Scholes // *Journal of Political Economy*. – 1973. – Vol. 3, № 81. – P.637-654.
2. Hull J.C. *Options, Futures and Other Derivatives* / J.C. Hull; Fourth edition, Prentice-Hall International Inc., Upper Saddle River 2000. – 698 p.
3. Kolb R.W. *Futures, Options and Swaps* / R.W. Kolb; Blackwell Publishing, Padstow, 2003. – 877 p.
4. Nelken I. *The Handbook of Exotic Options. Instruments, Analysis and Applications* / I. Nelken; IRWIN Professional Publishing. Chicago, 1996. – 754 p.
5. Ong M. *Exotic Options: The Market and Their Taxonomy* / M. Ong; *The Handbook of Exotic Options. Instruments, Analysis and Applications*, IRWIN Professional Publishing, Chicago, 1996. – 576 p.
6. Pechtl A. *Classified Information* / A. Pechtl // *Risk*. – 1995. – Vol. 8, № 6. – P. 59-61.
7. Zhang P. *Exotic Options. A Guide to Second Generation Options* / P. Zhang; World Scientific. Singapore, New Jersey, London, Hong Kong, 2001. – 692p.
8. Gastineau G. *An Introduction to the Special-Purpose Derivatives: Roll Up Puts, Roll Down Calls, and Contingent Premium Options* / G. Gastineau // *Journal of Derivatives*. – 1994. – Vol. 1, № 4. – P. 40-43.
9. Kat H.M. *Contingent Premium Options* / H.M. Kat // *Journal of Derivatives*. – 1994. – Vol. 1, № 4. – P. 44-54.
10. Garman M. *The Pricing of Supershares* / M. Garman // *Journal of Financial Economics*. – 1978. – Vol. 6. – P. 3-10.

УДК 349.3

З.Р. Кісіль

д.ю.н., доцент
професор кафедри конституційного,
адміністративного та міжнародного права
Львівського державного університету
внутрішніх справ

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

У статті йдеться про деякі проблеми правового забезпечення соціального захисту працівників органів внутрішніх справ України. Особлива увага приділяється питанню страхування співробітників ОВС України у випадку втрати працездатності.

Ключові слова: соціальна політика, органи внутрішніх справ, соціальний захист, державне страхування.

В статье идёт речь о некоторых проблемах правового обеспечения социальной защиты работников органов внутренних дел Украины. Особое внимание уделяется вопросу страхования сотрудников ОВД Украины в случае потери трудоспособности.

Ключевые слова: социальная политика, органы внутренних дел, социальная защита, государственное страхование.

The article deals with some problems of legal maintenance of social protection of workers of law-enforcement bodies of Ukraine. The special attention is paid to a question of insurance of employees ОВД of Ukraine in case of disability.

Key words: a social polic, law-enforcement bodies, social protection, state insurance.

Постановка проблеми. Питання регулювання соціально-правового захисту людини і громадянина має багатовікову історію. З приводу захисту економічних, соціальних, культурних прав працюючих, права людини на гідну заробітну плату, соціальну підтримку, медичне забезпечення і добробут виступали десятки і